

og det er under denne Forudsætning, at jeg udtalte det, jeg sagde, saa dristigt, som jeg gjorde; thi det er en Selvfølge, at naar man vil forlange en bestemt Ting af en bestemt Mand, og han tilbyder det under visse Betingelser, skal man ikke være meget kræmmeragtig og prutte med det, man vil give igjen, naar man vil have, at han skal vise en Tjeneste. Det er dette, der giver mig Mod til allerede nu at sige, at jeg da næsten vil kunne gaa til hvilket som helst Udgift, fordi jeg ikke tror, at Noget vil forlange saa urimelige Udgifter af os, at de vilde være over det danske Folks Gode til at bære dem. Saameget til Svar til det ærede Medlem, som sidst havde Ordet igaar. Jeg skal siden komme tilbage til ham, naar jeg kommer til det Finansielle, hvor han forresten var meget interessant for mig; men dette skal jeg lade ligge, indtil jeg senere kommer til at omtale denne Side af Sagen. Jeg skal da et Dieblit opholde mig ved det ærede Medlem for Rjøbenhavns 3die Valgkreds (Vermoes), der er Ordfører for Mindretallet. Jeg maa tilstaa, at baade i Udvalget og her i Salen hører det ærede Medlem, naar der er Tale om militære Spørgsmaal, til dem, som jeg altid hører med meget spændt Opmærksomhed. Jeg erkender, at han baade i Udvalget og her har lagt en temmelig god Sagkundskab for Dagen i militære Spørgsmaal, og jeg havde ventet, at det ærede Medlem havde benyttet sin Sagkundskab og sin Dydighed til at belære os Andre om det, som han troede, at vi endnu manglede klart Syn for; men desværre blev jeg for en stor Del skuffet. Hans Foredrag var ialtsald for mig — det være mig tilladt at bruge det Udtryk — krydret med en hel Del Bitterhed. (Th. Nielsen: Spydighed!). Det ærede Medlem tilvenstre for mig siger: Spydighed; det turde jeg ikke sige, men det er ikke saa langt fra, at jeg er enig med ham deri. Jeg vil, — om jeg maa bruge det Udtryk — sige, at der igennem hans Foredrag gik en vis pavelig Usejlsbarlighed, som jeg saa godt kunde tilgive det ærede Medlem, naar der var Tale alene om rent militære Spørgsmaal. Jeg vil ikke alene yde det ærede Medlem og de Herrer Militære, som overhovedet vise, at de have Dydighed i de militære Sager, Agtelse og Respekt for deres Mening, men jeg vil med Fornøielse lade mig lede af deres Tanker og Meninger. Men det ærede Medlem begik den Feil at forlange, at vi skulle betragte det militære Spørgsmaal som staaende uæst, medens Sagen jo er den, at her er — ialtsald for mig, og jeg tror for Mange — det Politiske og det Finansielle det, som staaer i Spidsen; det Militære kommer først i tredje Række. (Bøerengen: Det var Meget!). Der bliver sagt her bag ved mig, at det var Meget; men det ærede Medlem faar lade mig have denne Opfattelse; den kan jo være urigtig; men jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem, da han ogsaa hører

til de Militære — om han hører til de Sagkundige, skal jeg lade være usagt — vil komme og belære os i saa Henseende. Men saaledes er nu min Opfattelse, at det Politiske og Finansielle er Hovedsagen i det, som ligger for, og maa være det Afgjøvende, og at det Militære, som sagt, kommer i tredje Række og paa ingen Maade kan stilles ved Siden af de to første. Naar den Slags Spørgsmaal ligger for, forekommer det mig, at vi Sædmedlemmer ikke alene kunne have en Mening, men ogsaa skulle og bør have en Mening. Det vilde være usforvarligt overfor vore Bølgere, hvis vi kom hjem til dem og sagde: vi have handlet saaledes og saaledes i Genhold til de militære Sagkundiges Udtalelser, de sagde nemlig saaledes og saaledes. Dette tror jeg, ikke at vore — ialtsald mine — Bølgere vilde være tilfredse med, men jeg tror desuden ogsaa, at vi have et fuldt saa klart — jeg siger med velberaad Hu: fuldt saa klart — Blik paa disse Ting som de ærede militære Medlemmer. Dette er ikke nogen Behreidelse; det være langt fra; thi jeg kan godt forstaa, at den om ikke ensidige saa dog bestemte Retning, hvori de Herrer ere opdragne, og hvori de have levet sig ind, gjør, at de under mange Forhold komme til at se Sagerne — jeg vil ikke sige: skævt, men ialtsald paa en lidt anden Maade end vi Andre. Jeg har dem mistænkte for — det være med eller uden Grund — at det Militære for dem spiller Hovedrollen, det Politiske og Finansielle derimod — tillad mig at sige det rent ud — en underordnet Rolle. Jeg har bestandig faaet det Indtryk, at de ere af den Formening, at Børgerne kunne bære saameget, det skal være; de ville nødig lytte til vore Forestillinger i saa Henseende og have ikke saa sjældent mindre delikate Udtryk for deres Tanker, naar de bebreide os, at vi ere for sparsommelige i finansiell Henseende. Den politiske Betragtning er for mig Hovedsagen her, da det er en bekendt Sag, at vi her forhandle om Rjøbenhavns Befæstning mod Sø- og Landfiden eller en Opgivelse af Rjøbenhavns Befæstning mod Sø- og Landfiden og istedet derfor en Flaadestation ved Aggersøsfund og saa nogle Forter paa de andre i Betænkningen nævnte Punkter. Det er jo det, hvorom den egentlige Forhandling dreier sig. Nu være det rigtigt eller ikke rigtigt, men for mig er en Befæstning af Rjøbenhavn — ja, lad mig sige det rent ud, det kan være fællagtigt, men man tilgive mig det saa — en Fremstyndelse af Danmarks Undergang. Jeg kan ikke se rettere, og følger jeg den Mand's Betragtning, jeg før har omtalt — og det tilstaaer jeg, at jeg er tilhøielig til —, saa er denne Betragtning at læse i hans Historie næsten paa ethvert Punkt, hvor man har havt større militære Spørgsmaal for. At jeg ikke kan være med til i Danmarks lovgivende Forsamling at foreslaa Skridt, som jeg tror snarere ville lede til en Opløsning af Riget end til Befæstelsen deraf, er en Selvfølge. Naar et æret